

นโยบาย และกรอบแนวทางการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก

มิถุนายน ๒๕๖๗

บทนำ

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีบทบาทสำคัญในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยดำเนินการป้องกัน และแก้ไขภาวะมลพิษในเขตพื้นที่ท้องถิ่นของตน อย่างไรก็ตาม การขยายตัวของชุมชนอย่างรวดเร็วทั้งในเชิงจำนวนและขนาดของพื้นที่ส่งผลกระทบโดยตรงกับการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ส่งผลให้พื้นที่ชุมชนมีการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสู่ชั้นบรรยากาศในอัตราที่สูงตามความเจริญของชุมชนไปด้วย เนื่องจากการใช้พลังงาน การเกิดขยะมูลฝอย การลดลงของพื้นที่สีเขียว ก๊าซเรือนกระจกเป็นสาเหตุสำคัญของการเกิดภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change) ซึ่งส่งผลกระทบต่อวิถีการดำรงชีวิตของมนุษย์ และสิ่งมีชีวิต องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงจำเป็นต้องมีส่วนช่วยบรรเทาปัญหาภาวะโลกร้อนผ่านการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากกิจกรรมภายในขององค์กรอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่ในท้องถิ่นลง ซึ่งการจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร (Carbon Footprint for Organization : CFO) เป็นวิธีการประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยกิจกรรมทั้งหมดขององค์กรและคำนวณออกมาในรูปคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า อันจะนำไปสู่การกำหนดแนวทางการบริหารจัดการเพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ดังนั้น เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย จึงได้จัดทำนโยบายและกรอบแนวทางการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจกเพื่อบูรณาการเป็นเมืองลดคาร์บอน มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ผู้บริหารและพนักงานเทศบาลเข้าใจแนวคิดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร สามารถคำนวณขนาดคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรของตนได้ ตลอดจนพัฒนาแนวทางการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในกิจกรรมต่าง ๆ ของท้องถิ่นเพื่อนำร่องให้กับท้องถิ่นอื่นๆได้ต่อไป นอกจากนี้ ยังเป็นการเสริมสร้างศักยภาพให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถบริหารจัดการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของตนอย่างมีประสิทธิภาพ และนำไปสู่การเป็นเมืองลดคาร์บอน ประโยชน์ที่เทศบาลตำบลเวียงจะได้รับจากการเข้าร่วมโครงการ คือเทศบาลรู้ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยออกมา ตลอดจนกระบวนการให้บริการให้บริการจากกิจกรรมต่าง ๆ ในเขตพื้นที่รับผิดชอบและมีแนวทางลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในกิจกรรมต่าง ๆ ประกอบด้วย บุคลากรและผู้บริหารของเทศบาลจะได้รับความรู้ และมีแนวทางในการจัดเก็บข้อมูลสำหรับนำมาคำนวณคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร เพื่อนำไปสู่การวางแผนในการดำเนินกิจกรรมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในองค์กร ส่งผลให้องค์กรประหยัดงบประมาณ และบุคลากรมีจิตสำนึกเรื่องการรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และก้าวไปสู่การเป็นเมืองคาร์บอนต่ำ (Low Carbon City) ได้ในที่สุด

(นายพลภพ มานะมนตรีกุล)

นายกเทศมนตรีตำบลเวียง

มิถุนายน ๒๕๖๗

นโยบายและกรอบแนวทางการบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก เทศบาลตำบลเวียง อำเภอเชียงแสน จังหวัดเชียงราย

เทศบาลตำบลเวียง นำโดย คณะผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่เทศบาลตำบลเวียง ได้มีนโยบายที่จะเริ่มบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก โดยเริ่มจากการที่นายกเทศมนตรีตำบลเวียง (นายพลภพ มานะมนตรีกุล) ได้เข้าร่วมประชุมระดมความคิดเห็น ตามโครงการ “ศึกษากฎหมาย กฎ ระเบียบ ในธุรกิจกลุ่มเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy)” เมื่อวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๖ ได้กล่าวถึงแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ เน้นให้ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ และกล่าวถึงปัญหาสิ่งแวดล้อมมีความรุนแรงมากขึ้น ปัญหาของเสียและมลพิษ การปล่อยก๊าซเรือนกระจกมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง ตลอดจนการดำเนินการตามยุทธศาสตร์การจัดการมลพิษ ๒๐ ปี (พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๗๙) และแผนจัดการมลพิษ พ.ศ.๒๕๖๐-๒๕๖๕ แผนแม่บทด้านการป้องกันและแก้ไขปัญหามลพิษจากขยะและของเสียอันตรายของประเทศ ระยะ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) การดำเนินงานตามแนวทาง BCG Model ดังนั้น เทศบาลตำบลเวียงจึงมีแนวคิดในอนาคตเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กร กล่าวคือเป็นวิธีการประเมินปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่ปล่อยจากกิจกรรมขององค์กร และคำนวณออกมาในรูปของคาร์บอนไดออกไซด์เทียบเท่า ทั้งนี้ เพื่อจะได้วางแผนกิจกรรมลดปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ต่อไปอย่างมีทิศทาง ซึ่งเบื้องต้นได้กำหนดนโยบายแนวการส่งเสริมกิจกรรม ดังต่อไปนี้

๑.ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการเพิ่มประสิทธิภาพการใช้พลังงาน และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้คุณค่า

๒.กิจกรรมการส่งเสริมและสนับสนุนพลังงานทดแทน พลังงานหมุนเวียนและพลังงานสะอาด

๓.กิจกรรมการจัดการขยะและของเสีย

๔.ส่งเสริมการสร้างความรู้และความเข้าใจด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้แก่พนักงานและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่สำคัญ ด้วยการจัดฝึกอบรม การแบ่งปันความรู้ หรือการจัดกิจกรรมรณรงค์ การเตรียมความพร้อมต่อภัยพิบัติทางธรรมชาติ เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตอยู่ได้ มีการดำเนินธุรกิจเป็นไปอย่างต่อเนื่อง และได้รับผลกระทบน้อยที่สุด

๕.กิจกรรมการเพิ่มพื้นที่การดูดซับก๊าซเรือนกระจก

๖.สนับสนุนกิจกรรมการเกษตรที่ลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

๗.เปิดเผยข้อมูลการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบจากสภาวะเรือนกระจก

เป้าหมายภายในระยะเวลา ๕ ปี (พ.ศ.๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

๑.มีกิจกรรมที่สามารถลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก ได้อย่างน้อย ๑๐ ตันต่อปี

๒.สมัครเข้าร่วมโครงการ “การส่งเสริมการจัดทำคาร์บอนฟุตพริ้นท์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น”

แผนงาน/โครงการ ๑ : การใช้พลังงานไฟฟ้าอย่างประหยัด

มาตรการในการดำเนินโครงการ : ดำเนินการต่อเนื่อง

- กิจกรรมการเปิดแอร์เป็นช่วงเวลา คือ ๐๙.๓๐ – ๑๑.๓๐ น. และ ๑๓.๓๐ – ๑๖.๐๐ น. และเปิดที่
อุณหภูมิตั้งที่ ๒๕ องศาเซลเซียส

- จัดกิจกรรม ๕ ส.

ระยะเวลาในการดำเนินการ : ตุลาคม ๒๕๖๖– กันยายน ๒๕๖๗

ผลที่รับจากการดำเนินโครงการ :

ชื่อโครงการ	เทศบาลตำบลเวียงร่วมใจประหยัดพลังงาน		
วัตถุประสงค์	๑. เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กรเพื่อลดขนาดคาร์บอน ฟุตพริ้นท์ในองค์กรของตนเอง ๒. เพื่อดำเนินกิจกรรมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการใช้พลังงานไฟฟ้า ของเทศบาลตำบลเวียง ๓. เพื่อประหยัดพลังงานไฟฟ้าและลดค่าใช้จ่ายของเทศบาลตำบลเวียง		
เป้าหมาย	ปริมาณหน่วยไฟฟ้าลดลงร้อยละ ๕ เมื่อเทียบกับช่วงเวลาเดียวกันของปี ๒๕๖๗		
หน่วยที่ใช้วัด เป้าหมาย	kwh	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๗ (ต.ค.๖๖-ก.ย.๖๗ เฉลี่ย kwh/เดือน	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๗ (ต.ค.๖๗-ก.ย.๖๗ เฉลี่ย kwh/เดือน
ผลลัพธ์ของ โครงการ (Output)	-		
ผลกระทบของ โครงการ (Impact)	-		

แผนการดำเนินงาน

ที่	วิธีการ	ระยะเวลาดำเนินงาน												ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ
		๒๕๖๖			๒๕๖๗										
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.		
๑	การใช้เครื่องปรับอากาศอดีตไม่ได้มีมาตรการกำหนดการเปิด-ปิดเครื่องปรับอากาศ โดยส่วนใหญ่เปิด ๐๘.๓๐-๑๖.๓๐ น. ปัจจุบันเครื่องปรับอากาศเปิดเป็นเวลา เปิดช่วงเช้า ๐๘.๓๐-๑๑.๓๐ น. ช่วงบ่าย ๑๓.๓๐-๑๖.๐๐ น. ทำให้ระยะเวลาการทำงานของเครื่องปรับอากาศลดลงวันละ ๑ ชั่วโมงครึ่ง													ทุกสำนัก/ กอง	
๒	การเปิดปิดพัดลมปิดหน้าจอคอมพิวเตอร์อดีตไม่มีการกำหนดการเปิด-ปิด ปัจจุบันให้ปิดในช่วงเวลาพักเที่ยง													ทุกสำนัก/ กอง	
๓	การใช้เครื่องใช้ไฟฟ้า อดีตไม่กำหนด ปัจจุบันให้ปิดเครื่องใช้ไฟฟ้าหลังใช้ทุกครั้งอย่าเสียบปลั๊กทิ้งไว้ หลังเลิกงานให้ถอดปลั๊กไฟฟ้าออกให้หมดยกเว้นตู้เย็น													ทุกสำนัก/ กอง	

แผนงาน/โครงการ ๒ : คัดแยกขยะในชุมชน

มาตรการในการดำเนินโครงการ : ดำเนินการต่อเนื่อง

- การคัดแยกขยะรีไซเคิลในชุมชน
- การทำปุ๋ยหมัก และทำน้ำหมักชีวภาพจากเศษผักผลไม้และขยะอินทรีย์
- จัดเก็บขยะอันตราย

ระยะเวลาในการดำเนินการ : ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๖๗

ผลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ :

ชื่อโครงการ	คัดแยกขยะในชุมชน		
วัตถุประสงค์	๑. เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กรเพื่อลดขนาดคาร์บอน footprint ในองค์กรของตนเอง ๒. เพื่อให้ความรู้และสร้างความตระหนักในการลด คัดแยกขยะมูลฝอย และนำกลับมา ใช้ใหม่ ๓. เพื่อส่งเสริมการจัดตั้งกลุ่ม/ชุมชนในการบริหารจัดการขยะจากต้นทาง		
เป้าหมาย	๑. ประชากรในพื้นที่ตำบลเวียง ๙ หมู่บ้าน รู้จักและนำขยะมูลฝอยกลับมา ใช้ประโยชน์ได้อย่างถูกต้อง ๒. ลดปริมาณขยะที่นำไปฝังกลบได้อย่างน้อยร้อยละ ๑ ต่อปี		
หน่วยที่ใช้วัด เป้าหมาย	ตัน	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๗ (ต.ค.๖๖-ก.ย.๖๗) เฉลี่ย ตัน/เดือน	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๗ (ต.ค.๖๖-ก.ย.๖๗) เฉลี่ย ตัน/เดือน
ผลลัพธ์ของ โครงการ (Output)	-		
ผลกระทบของ โครงการ (Impact)	-		

แผนการดำเนินงาน

ที่	วิธีการ	ระยะเวลาดำเนินงาน											ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ
		๒๕๖๖			๒๕๖๗									
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.		
๑	กิจกรรมคัดแยกขยะรีไซเคิล												สำนักปลัด	
๒	การทำน้ำหมักชีวภาพจากเศษผักและผลไม้												สำนักปลัด	
๓	การจัดเก็บขยะอันตราย												สำนักปลัด	
๔	การให้ความรู้เยาวชนและประชาชน เพื่อสร้างความตระหนักในการลด คัดแยกขยะมูลฝอย และนำกลับมาใช้ใหม่												สำนักปลัด	

แผนงาน/โครงการ ๓ : ลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง สำหรับยานพาหนะ

มาตรการในการดำเนินโครงการ : กิจกรรมต่อเนื่อง

- ให้ความรู้พนักงานในการขับรถ
- ซ่อมบำรุงยานพาหนะตามระยะเวลา
- ลดการเดินทางโดยไม่จำเป็น

ระยะเวลาในการดำเนินการ : ตุลาคม ๒๕๖๖ – กันยายน ๒๕๖๗

ผลที่ได้รับจากการดำเนินโครงการ :

ชื่อโครงการ	ลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิง สำหรับยานพาหนะ		
วัตถุประสงค์	๑. เพื่อสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กรเพื่อลดขนาดคาร์บอน ฟุตพริ้นท์ในองค์กรของตนเอง ๒. เพื่อดำเนินกิจกรรมลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการใช้พลังงานไฟฟ้าของ เทศบาลตำบลเวียง ๓. เพื่อประหยัดพลังงานและลดค่าใช้จ่ายของเทศบาลตำบลเวียง		
เป้าหมาย	ลดปริมาณการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงลดลงเมื่อเทียบกับปี ๒๕๖๕		
หน่วยที่ใช้วัด เป้าหมาย	ลิตร	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๖ (ต.ค.๖๖-ก.ย.๖๗) เฉลี่ย ลิตร/เดือน	ปริมาณการใช้ปี ๒๕๖๗ (ต.ค.๖๖-ก.ย.๖๗) เฉลี่ยลิตร/เดือน
ผลลัพธ์ของ โครงการ (Output)	-		
ผลกระทบของ โครงการ (Impact)	-		

แผนการดำเนินงาน

ที่	วิธีการ	ระยะเวลาดำเนินงาน											ผู้รับผิดชอบ	งบประมาณ
		๒๕๖๖			๒๕๖๗									
		ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.		
๑	ให้ความรู้ในการขับรถ												ทุกสำนัก/ กอง	
๒	ซ่อมบำรุงยานพาหนะตาม ระยะเวลา												ทุกสำนัก/ กอง	
๓	จัดกิจกรรมคาร์ฟรีเดย์												ทุกสำนัก/ กอง	
๔	การให้ความรู้เยาวชนและ ประชาชน เพื่อสร้างความ ตระหนักในการลด คัดแยก ขยะมูลฝอย และนำกลับมา ใช้ใหม่												สำนักปลัด	